

Emberi Erőforrások Minisztériuma

„Korlátozott terjesztésű!”

Érvényességi idő:

az írásbeli vizsga befejezésének
időpontjáig

A minősítő neve: Rauh Edit

A minősítő beosztása: mb. elnökhelyettes

M E G O L D Ó L A P

szakmai írásbeli vizsga

Egészségügyi alapmodul

természetgyógyászati képzéshez

2016. november 16.

I. sz.

ENKK

TÁJÉKOZTATÓ az értékelő tanár részére

- A vizsgázók csak a kiosztott feladatlapon dolgozhatnak.
- Tévedés esetén helyes megoldásnak csak a vizsgázó egyértelmű javítása fogadható el.
- A dolgozatban előforduló esetleges hibákat, tévedéseket kérjük, feltűnően jelöljék!
- A feladatlap egységes értékeléséhez használják fel a rendelkezésükre bocsátott megoldási javaslatot!
- Ponthatáron belül a megoldólaptól eltérő, de tartalmában azonos egyéb helyes megoldás is elfogadható a csillaggal (*) jelölt kérdésekben.
- Tekintettel az írásmód eltérő gyakorlatára, az értékelésnél ne a helyesírást, hanem a tartalmat értékeljék a tanárok!
- Kérjük, hogy minden feladat esetén a maximálisan adható pontszám melletti négyzetbe írja be az elért pontszámot!
- Maximálisan adható pontszám: 100 pont
- Ponthatárok:

Megfelelt: 71 - 100 pont

Nem felelt meg: 0 - 70 pont

Maximálisan adható
Pontszám:

- 1. Nevezze meg latinul az emberi test részeit!**
Egészítse ki a táblázatot!

6 pont

Az emberi test részei	
magyar megnevezés	latin megnevezés
fej	<i>caput</i>
nyak	<i>collum, cervix</i>
törzs	<i>truncus</i>
mellkas	<i>thorax</i>
has	<i>abdomen</i>
medence	<i>pelvis</i>

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

- 2.* Ismertesse az angolkór betegséget a megadott szempontok alapján!**

4 pont

Oka:

A D-vitamin hiánya.

Tünetei: Írjon kettőt!

- *a csontok lágyak, görbültek*
- *gerincferdülés*
- *petyhüdt izomzat*

A betegség megelőzése: Írjon egyet!

- *D₃-vitamin adása*
- *helyes táplálás*
- *szűrt fényben történő napoztatás*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

- 3.* Nevezzen meg három olyan helyet (behatolási kaput), ahol a kórokozó bejuthat a szervezetbe!**

3 pont

- *bőr*
- *légutak*
- *véráram*
- *emésztőrendszer*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

4. Nevezze meg a csontok folytonos összeköttetéseinek fajtait! **3 pont**

- *kötőszövetes*
- *porcos*
- *csontos*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

5. Csoportosítsa a felsorolt jellemzőket a megfelelő értípushoz! Írja a megadott csoportokhoz a helyes válasz sorszámát! **4 pont**

1. A felületes-, a mélyvénás-, és az artériás rendszer között létrejövő érösszeköttetés.
2. Az egymással szomszédos területet ellátó artériák között nincs összeköttetés.
3. Az értörzs felső szakaszát az ér alsó részének ágaival köti össze.
4. Ha az artéria elzáródik, az általa ellátott terület elhal.

anasztomózis: ...*1*...

kollaterális érösszeköttetés: ...*3*...

végartéria: ...*2, 4*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

6. Párosítsa a vér egyes alkotóelemeit a rájuk jellemző feladatokkal! Írja a betűjelek mellé a megfelelő sorszámot! **4 pont**

A. vörösvérsejt (hemoglobin)	1. immunvédekezés
B. fehérvérsejt	2. oxigén reverzibilis megkötése
C. vérlemezkek	3. hormonok szállítása
D. vérplazma	4. véralvadás

A.- ...*2*... ; B.- ...*1*... ; C.- ...*4*... ; D.- ...*3*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

7.* Fogalmazza meg röviden a gégefedor szerepét! **1 pont**

Nyeléskor lezárja a gégebemenetet, így megakadályozza, hogy a táplálék a légcsőbe jusson.

8.* Ismertesse a tüdőasztmát (asthma bronchiale) a megadott szempontok alapján! **6 pont**

Lényege:

A hörgők falában lévő simaizomzat rohamokban fellépő görcse, amit a hörgők nyálkahártyájának duzzanata kísér.

Rohamot kiváltó allergének lehetnek: Írjon négyet!

- *virágpor*
- *szőr*
- *toll*
- *kémiai anyag*
- *étel*

(A betegség lényegére 2 pont, az allergénekre 1-1 pont adható!)

9. Húzza alá a meghatározáshoz tartozó helyes választ! **3 pont**

Az alveolusok és az arteria, illetve vena pulmonalis rendszer capillárisai között zajló gázcsere:

- belső légzés
- külső légzés

A légzőközpont helye:

- kisagy
- nyúltvelő

A garatot a dobüreggel köti össze:

- fülkürt
- gége

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

10. Csoportosítsa a központi és a környéki idegrendszer részeit! Írja a megadott csoportokhoz a helyes válasz sorszámát! **4 pont**

1. agyvelő
2. gerincvelő
3. agyidegek
4. gerincvelői idegek

központi idegrendszer: ...*1, 2*....

környéki vagy perifériás idegrendszer: ...*3, 4*....

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

11.* Ismertesse az agyvérzés (apoplexia cerebri) tüneteit! **5 pont**

Írjon ötöt!

- *tudatzavar (somnolentia, sopor, coma)*
- *hemiplegia (féloldali bénulás)*
- *légzészavar*
- *beszédzavar*
- *érzészavar*
- *incontinentia*
- *nyelési zavar*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

12. Párosítsa a felszívódás helyét a megfelelő anyaggal! **6 pont**

Írja a megadott csoportokhoz a helyes válasz sorszámát!

1. víz	4. ásványi anyagok
2. zsírok	5. szénhidrátok
3. alkohol	6. fehérjék

gyomor: ...*3*...

vékonybél: ...*2, 5, 6*...

vastagbél: ...*1, 4*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

13.* Soroljon fel a vesemedence-gyulladás tünetei közül ötöt! **5 pont**

- *hidegrázás*
- *magas láz*
- *vesetáji érzékenység*
- *gyakori vizelési inger*
- *zavaros, gennyes vizelet*
- *rossz közérzet*
- *hányinger, hányás*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

14. Ismertesse az elsősegélynyújtást igénylő egészség-károsodás három alapvető jellegzetességét! **3 pont**

- *váratlanul, hirtelen következik be*
- *a sérülés vagy betegség az életet veszélyezteti*
- *magas az időfaktor*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

15. Párosítsa az alábbi betegségeket a rájuk jellemző tünettel! Írja a sorszám mellé a helyes válasz betűjelét! **3 pont**

1. epehólyag-gyulladás	A. jobb bordaív alatti fájdalom
2. gyomorrák	B. húsundor
3. bélbelzáródás	C. bélsárhányás

1.- ...*A*...2. - ...*B*...3.- ...*C*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

16. Húzza alá a felsorolásból a nephron részeit! **5 pont**

- Malpighi-test
- Bartholin-mirigy
- neurocyta
- Bowman-tok
- Henle-kacs
- myelin hüvelyek
- elsődleges kanyarulatos csatorna
- másodlagos kanyarulatos csatorna
- Langerhans-szigetek
- kötőhártya

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

17.* Ismertesse a hererák betegséget az alábbi szempontok szerint! **4 pont**

A betegség lényege:

Rosszindulatú daganatos elváltozás a herében, amely a nyirokerek és a keringés útján terjed.

A betegség tünete: Írjon egyet!

- *a here tapintatának megváltozása*
- *csomók megjelenése a here felszínén*

A betegség gyógyításának lehetőségei: Írjon kettőt!

- *a here műtéti eltávolítása*
- *kemoterápia*
- *radikális nyirokhálózat-eltávolítás*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

18. Válaszoljon röviden az alábbi kérdésekre!**4 pont**

Mely szerv biztosítja a petesejt továbbítását a méh felé?

...a petevezeték...

Mi borítja a méh falának belső rétegét?

...méhnyálkahártya...

Hol termelődik a progeszteron?

...petefészekben, a sárgatest termeli...

Hogy nevezzük a méh izomzatának jóindulatú daganatát?

...myoma...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

19. Húzza alá a helyes válaszokat!**6 pont**

Hol tárolódik az oxitocin?

- a hypophysis hátsó lebényében
- a hypophysis elülső lebényében

Mi a hatása a szomatotrop (növekedési) hormonnak?

- a csontok hosszirányú növekedésének serkentése
- a csontok hosszirányú növekedésének gátlása

Hol termelődik a tiroxin?

- a pajzsmirigyben
- mellékvesékben

Hol termelődik a timozin?

- a csecsemőmirigyben
- a hypophysisben

Mi a szerepe a szomatosztatin hormonnak az emberi szervezetben?

- a testnövekedést gátolja
- a testnövekedést fokozza

Milyen hormont termel a tobozmirigy?

- a melatonin
- az ösztrogént

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható! Több válasz aláhúzása esetén pontszám nem adható!)

20.* Soroljon fel három olyan esetet, amikor nincs remény az újraélesztésre! **3 pont**

- élettel összeegyeztethetetlen sérülés
- hosszas haldoklás után beállt halál
- a halál biztos jeleinek megjelenése: hullafoltok, hullamerevség, bomlás jelei
- bizonyítottan hosszú oxigénihiányos állapot

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

21. Nevezze meg az alábbi érzékszervek receptorait! **5 pont**

Hallószerv receptora: ...*Corti-szerv*...

Egyensúlyozó szerv receptorai: ...*szőrsejtek a hártyás labirintusban*...

Látószerv receptorai: ...*csapok, pálcikák*...

Szaglószerv receptorai: ...*szaglóhám sejtek*...

Ízlelőszerv receptorai: ...*ízlelőbimbók*...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

22. Ismertesse a könnykészülék részeit és feladatát! **3 pont**

Részei:

- *könnyet termelő mirigyek*
- *könnyelvezető-rendszer*

Feladata:

- *folyamatos könnytermelés*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

23. Húzza alá az agykoponya csontjai közül a koronavarrat alkotásában résztvevő csontokat! **2 pont**

- homlokcsont
- falcsont
- halántékcson
- nyakszirtcsont

(Csak a 2 helyes válasz együttes aláhúzása esetén adható pont! Egyéb megoldások esetén pontszám nem adható!)

24. Írja le az antidiuretikus hormon (ADH) hatásait!

3 pont

- *a vese gyűjtőcsatornáiban a vízvisszaszívást szabályozza (befolyásolja a szervezet só- víz háztartását és az ürített vizelet mennyiségett)*
- *megakadályozza a vér besűrűsödését*
- *erős érössézehúzó hatású (emeli a vérnyomást)*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

25.* Soroljon fel a sebek fajtái közül ötöt!

5 pont

- *szúrt seb*
- *metszett seb*
- *vágott seb*
- *zúzott seb*
- *harapott seb*
- *lőtt seb*
- *szakított seb*
- *csonkolt seb*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)